

Dr. Szili Katalin
az Országgyűlés Elnöke részére

Országgyűlés Hivatala

Irományszám: **T/5949/2009**

Érkezett: **2009 FEBR 02**

Helyben

Tisztelt Elnök Asszony!

A Hárszabály 94.§ (1) bekezdése alapján „a *Polgári Törvénykönyvről*” szóló T/5949. számú törvényjavaslathoz a következő

módosító javaslatot

terjesztem elő:

1. A törvényjavaslat 3:122.§-ának (4) bekezdése elmarad.

„**[(4) Ha a gyermek reprodukciós eljárásból származott, nem jogosult perindításra az a nő, aki az eljárás lefolytatásához ivarsejtet vagy embrióat adományozott.]**”

2. A törvényjavaslat 3:128.§-a (1) bekezdés az alábbiak szerint módosul:

„(1) Örökbefogadó az a
a) huszonötödik életévét betöltött,
b) cselekvőképes személy lehet,
c) aki a gyermeknél legalább tizenhat évvel idősebb,
d) aki a gyermeknél legfeljebb negyvenöt évvel idősebb,
e) személyisége, valamint körülményei alapján alkalmas a gyermek **[örökbefogadására]** megfelelő tartására, gondozására és nevelésére, és
f) részt vett az örökbefogadásra felkészítő tanfolyamon és tanácsadáson.”

3. A törvényjavaslat 3:130.§-ának (2) bekezdése az alábbiak szerint módosul:

„(2) Az örökbefogadott személyt az örökbefogadás fennállása alatt csak az örökbefogadó házastársa fogadhatja örökbe, az örökbefogadó halála után azonban más személy is. **[Az utóbbi esetben]Ha a gyermeket az örökbefogadó halála után nem az örökbefogadó volt házastársa fogadja örökbe, a korábbi örökbefogadás megszűnik.**”

4. A törvényjavaslat 3:144.§-ának (1) bekezdése az alábbiak szerint módosul:

„(1) Az örökbefogadást a bíróság felbontja, ha akár az örökbefogadó, akár az örökbefogadott olyan magatartást tanúsított, amely miatt az örökbefogadás fenntartása a másik fél számára elviselhetetlenné vált. Ha az örökbefogadott még kiskorú, az örökbefogadás felbontására az örökbefogadó kérelmére csak kivételesen indokolt esetben, a gyermek érdekében kerülhet sor.”

5. A törvényjavaslat 3:159.§-ának címe az alábbiak szerint módosul:

„3:159. § [A gyermekekkel **[tényleges családi kapcsolatban álló]** egy háztartásban élő személy részvétele a gyermek gondozásban és nevelésben]”

6. A törvényjavaslat 3:160.§-a az alábbiak szerint módosul:

„3:160. § [A gyermek vagyonának kezelői joga]

(1) A szülői felügyeletet gyakorló szülők joga és kötelezettsége, hogy a gyermek[ük minden olyan] vagyonát kezeljék, amely a törvény szerint nincs kivéve a kezelésük alól. Törvény egyes vagyontárgyakra illetve meghatározott vagyonrészre vonatkozóan a szülők vagyonkezelői jogát kizárhatja.”

7. A törvényjavaslat 3:166. §-a az alábbiak szerint módosul:

„3:166. § [A gyermek törvényes képviselése]

(1) A szülői felügyeletet gyakorló szülő[k **joga és kötelezettsége, hogy gyermeküket mind személyi mind vagyoni ügyeiben képviseljék] a gyermek törvényes képviselője.**

(2) A vagyonkezelői joggal nem rendelkező szülő **[ellátja]** a gyermek vagyoni ügyeiben **[a] törvényes képvisel[et jogát is]őként nem járhat el.**”

8. A törvényjavaslat 3:166. §-ának (1) bekezdése az alábbiak szerint módosul:

„(1) A különélő szülők a szülői felügyelettel kapcsolatos jogokat és kötelezettségeket egymás között megoszthatják és megállapodhatnak abban is, hogy a szülői felügyeletet teljes körűen csak az egyikük gyakorolja. A szülők erre irányuló megállapodásá[ra utal]t – ellenkező megállapodás létrejöttének bizonyításáig – vélelmezni kell, ha a gyermek hosszabb ideje megszakítás nélkül egyikük háztartásában nevelkedik.”

9. A törvényjavaslat 3:173. §-ának (1) bekezdése az alábbiak szerint módosul:

„(1) Ha a bíróság a szülői felügyelet gyakorlására **[az egyik] kizárólag a gyermekkel együtt élő** szülőt jogosítja fel, a gyermekétől különélő szülő - a bíróság eltérő rendelkezésének hiányában - a szülői felügyeleti jogokat a gyermek sorsát érintő lényeges kérdések kivételével nem gyakorolhatja.”

10. A törvényjavaslat 3:185. §-ának (4) bekezdése az alábbiak szerint módosul:

„(4) Ha a kapcsolattartás kérdésében a bíróság döntött, a kapcsolattartás megváltoztatását a határozat jogerőre emelkedésétől számított két év [**jogvesztő határidő**]en belül csak a bíróságtól lehet kérni.”

11. A törvényjavaslat 3:194.§-a (1) bekezdésének b) pontja az alábbiak szerint módosul:

„3:194. § [A szülői felügyeleti jog megszűnése]

[(1) *Megszűnik a szülői felügyeleti jog: ...*]

b) a gyermek örökbefogadásával, kivéve, ha a [**házastárs a másik szülő gyermekét fogadja örökbe**] szülő házastársa fogadja örökbe a gyermeket,

12. A törvényjavaslat 3:195. §-ának (2) bekezdése az alábbiak szerint módosul:

„(2) Ha a szülőt a bíróság valamelyik gyermeke személye ellen elkövetett szándékos bűncselekmény miatt szabadságvesztésre ítélte, a bíróság a felügyeletet a szülő valamennyi gyermeke felett megszüntetheti. A bíróság úgy is rendelkezhet, hogy a megszüntető határozat hatálya kihat a később szület[et]ő gyermekekre is.”

Indokolás:

1. A rendelkezés elhagyását az indokolja, hogy a 3:122.§ (1) bekezdése szerint a gyermek anyja az a nő, aki megszülte, tehát az a nő, aki kizárólag ivarsejtet illetve embriót adományozott, anyának egyébként sem volna tekinthető. Ha a nő pusztán azon az alapon indít pert, hogy ivarsejtet illetve embriót adományozott, a törvény rendelkezései értelmében nem azt állítja, hogy a gyermek anyja, hanem azt, hogy sejt donor, ezért keresetét perlési jog hiányában hivatalból el kell utasítani.

2. A normaszövegben pontosítandó az „örökbefogadásra alkalmasság” tartalma. Ezzel is jelezni kell, hogy az örökbefogadás során elsődlegesen nem az örökbefogadó gyermek iránti vágyának, hanem a kiskorú védelmének van jelentősége.

3. A módosítás indoka, hogy nincs értelme a korábbi örökbefogadás megszüntét megállapítani, ha olyan személy fogadja a gyermeket örökbe, aki ezt az örökbefogadó életében is megtehetette volna.

4. A módosításra a nyelvhelyesség érdekében van szükség.

5. A módosításra a nyelvhelyesség és a fogalmi tisztaság érdekében van szükség. A családi kapcsolat ugyanis a családjogi jogviszony (házasság, rokonság) alanyai közti kapcsolatot jelöli, a megjelölt rendelkezésben említett személy (tipikusan: a szülő házastársa) viszont általában nem áll ilyen kapcsolatban a gyermekkel.

6. A módosítás a szöveg pontosítását célozza. Fontos kiemelni, hogy törvény sem üresítheti ki a szülők vagyonezelői jogát.

7. A módosításra azért van szükség, mert a törvényjavaslatban szereplő szabály nincs összhangban a cselekvőképességre és a képviseletre vonatkozó szabályokkal. Általános szabályként kell kimondani, hogy a szülői felügyeleti joggal rendelkező szülő a gyermek törvényes képviselője, mert a törvényes képviselő személyét a kiskorúakra vonatkozó cselekvőképességi szabályok nem rendezik. Ehhez képest az a kivételes, ha a szülői felügyeleti joggal rendelkező szülő nem járhat el képviselőként.

8. A módosítást az indokolja, hogy bár a megállapodás megköthető ráutaló magatartással, de ha az egyik szülő háztartásában nevelkedés önmagában kizárólagos felügyeletre vonatkozó megállapodás lenne, a közös felügyeletre a különválás után nem lenne lehetőség. Helyesebb ezért csak vélelmezni a megállapodást ilyen esetben, megengedve az ellenbizonyítást.

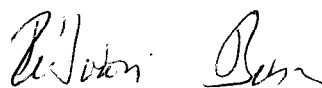
9. A módosítást az indokolja, hogy a javaslat szövege úgy is értelmezhető, hogy a gyermektől külön élő szülő feljogosítása esetén is alkalmazandó lenne ez a szabály.

10. A módosításra azért van szükség, mert a rendelkezésben megszabott határidő egy korlátozásra vonatkozik, nem jog gyakorlására, következésképpen értelmetlen a jogvesztésre utalni. Kiemelendő, hogy e rendelkezés a szülők eltérő megegyezését nem zárhatja ki, csak a gyámhatóság eljárását.

11. A rendelkezés pontosítására azért van szükség, mert csak annak a szülőnek marad fenn a felügyeleti joga, akinek házastársa az örökbefogadó; a másik szülő felügyeleti joga megszűnik.

12. A szövegbe nyilvánvaló elírás található, ezt kell javítani.

Budapest, 2009. február 2.

dr. Rétvári Bence
Kereszténydemokrata Néppárt